Hukuk Bölümü 2010/178 E., 2010/346 K.

"İçtihat Metni"

Davacı : R. B.

Vekili : Av. N. B.

Davalı : Aydın İli Söke Ovası Sulama Birliği Başkanlığı

Vekili : Köseoğlu Eröz Kurtuluş Avukatlık Ortaklığı

O L A Y : Aydın İli Söke Sulama Birliği Başkanlığı'nın 26.11.2008 gün ve 2008-112 sayılı Encümen Kararı ile, 7.8.2008 tarihinde birlik görevlilerince tutulan tutanakta R. B.'in arazilerine üçüncü suyu izinsiz olarak aldığının tespit edildiğinden bahisle 4.6.2008 tarihli Meclis kararı ve buna istinaden aynı tarihli Encümen kararı gereğince 4.250,00YTL para cezası verilmesine karar verilmiştir.

Davacı vekili, para cezasına karşı adli yargı yerinde itirazda bulunmuştur.

SÖKE 1. SULH CEZA MAHKEMESİ; 10.2.2009 gün ve D.İş:2008/373, D.İş K:2008/373 sayı ile, başvuru sahibi R. B. vekili Av. N. B.'ün başvuru talebinin 5326 sayılı Kabahatler Kanunu'nun 28/8-b maddesi gereğince idari yaptırım kararının hukuka uygun olmaması nedeniyle kabulü ile; başvuru sahibi hakkında Söke Sulama Birliği Başkanlığı tarafından düzenlenen 26.11.2008 tarih ve 2008/112 sayılı 4.250,00TL tutarındaki idari para cezasına ilişkin Birlik Encümen Kararının hukuka aykırı olması nedeniyle 5326 sayılı Kabahatler Kanunu'nun 28/8-b maddesi gereğince iptaline karar vermiş; bu karara yapılan itiraz üzerine SÖKE AĞIR CEZA MAHKEMESİ; 2.3.2009 gün ve D. İş:2009/159 sayı ile, Anayasa'nın "Mahalli idareler" başlıklı 127. maddesinin son fıkrasında, "Mahalli idarelerin belirli kamu hizmetlerinin görülmesi amacı ile, kendi aralarında Bakanlar Kurulunun izni ile birlik kurmaları, görevleri, yetkileri, maliye ve kolluk işleri ve merkezi idare ile karşılıklı bağ ve ilgileri kanunla düzenlenir..." kuralına yer verildiği; mülga 1580 sayılı Belediye Kanunu'nun 133. maddesinde, "Belde ve köyler, vilayet idarei hususiyeleri kendilerine kanunlarla verilen mecburi veya ihtiyari vazifelerin bir veya bir kaçını müşterek tesisat ve idare ile ifa için birlik tesis edebilirler" hükmünün yer aldığı ve aynı Yasanın 138. maddesinde ise, "Birlikler hükmi şahsiyeti haiz amme müesseseleridir. Vazifelerini ifa ettikleri mahalli idarelerin bu vezaifi ifa hususunda haiz oldukları hukuk ve salahiyeti haizdirler... " denildiği; işlemin tesisinden sonra yürürlüğe giren 26.5.2005 tarih ve 5355 sayılı Mahalli İdare Birlikleri Kanunu'nun 3. maddesinde; Mahalli idare birliğinin, "Birden fazla mahalli idarenin, yürütmekle görevli oldukları hizmetlerden bazılarını birlikte görmek üzere kendi aralarında kurdukları kamu tüzel kişisi" şeklinde tanımlandığı; 4. maddesinde, Birliğin, birlik tüzüğünün kesinleşmesinden sonra Bakanlar Kurulunun izni ile kurulacağı ve tüzel kişilik kazanacağının ifade edildiği; 5. maddesinde de, Tüzüğün kabul edilmesi koşullarının ve tüzükte yer alacak hususların belirlendiği, Söke Ovası Sulama Birliği'nin anılan yasal düzenlemelere göre kurulmuş, kamu tüzel kişiliğine sahip bir yerel yönetim birimi olduğu, itiraz konusu olayda Birlik Tüzüğünün 47. maddesi, Söke Ovası Sulayıcı Grupları ve Sulayıcılar Yönetmeliğinin 5. maddesinin f fıkrası, 4.6.2008 tarihli birlik meclisi ve birlik encümeni kararlarına istinaden Rıdvan Bilgin adına izinsiz su alma cezası tahakkuk ettirdiği, 5326 sayılı Kabahatler Kanunu'nun 2. ve 4. maddelerinden söz ederek, başvuruya konu izinsiz su alma cezası tahakkuk ettirilmesi işleminin kanundan kaynaklanmayıp, birlik tüzük ve yönetmeliği ile birlik meclis ve encümen kararlarına istinaden tesis edildiği, Kabahatler Kanunu'nun 2. ve 4. maddeleri karşısında söz konusu izinsiz su alma eyleminin kabahat, tesis edilen işlemin de idari yaptırım niteliğinde olmadığı, bununla birlikte söz konusu işlemin, kamu tüzel kişiliğine sahip bir yerel yönetim birimi olan Söke Ovası Sulama Birliği tarafından kamu gücüne dayanarak resen ve tek yanlı olarak tesis edilmesi, keza Söke Ovası Sulama Birliği Tüzüğünün 35. maddesinde, birlik gelirlerinin tahsilatında belediyelerde uygulanan formlar, makbuzlar ve usulün uygulanacağının, Söke Ovası Sulayıcı Grupları ve Sulayıcılar Yönetmeliğinin 3. maddesinin C bendinin 1 fıkrası uyarınca birlik alacaklarının 6183 sayılı Kanun hükümlerine göre tahsil edileceğinin belirtilmiş olması karşısında, bir idari işlem niteliğinde olduğu, bu nedenle, Söke Ovası Sulama Birliğince Rıdvan Bilgin adına izinsiz su alma cezası tahakkuk ettirilmesinden doğan davanın, 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 2/1-a maddesinde belirtilen idari işlemler hakkında yetki, şekil, sebep, konu ve maksat yönlerinden biri ile hukuka aykırı olduklarından dolayı menfaatleri ihlal edilenler tarafından açılan iptal davaları kapsamında görüm ve çözümü gerekmekle bu hususta idari yargı yerlerinin görevli bulunduğunun anlaşıldığı, Uyuşmazlık Mahkemesi'nin 1.11.2004 tarih ve 2004/47-71 E,K ve 5.2.2007 tarih ve 2006/214 Esas, 2007/8 Karar sayılı kararlarının da bu doğrultuda olduğu, tüm bu nedenlerle itiraz eden Söke Ovası Sulama Birliği Başkanlığı vekilinin itirazının bu yönüyle haklı görülerek Söke 1. Sulh Ceza Mahkemesi'nin 10.2.2009 tarih ve 2008/373 D.İş sayılı kararının kaldırılmasına, başvuru sahibi Rıdvan Bilgin'in iptalini talep ettiği idari yaptırım kararı sulh ceza mahkemesinde incelenebilecek kararlardan olmadığından, 5326 sayılı Kabahatler Kanunu'nun 28/1-b maddesi gereğince başvurusunun reddine karar vermenin icap ettiği gerekçesiyle itirazın kabulü ile, Söke 1. Sulh Ceza Mahkemesi'nin 10.2.2009 tarih ve 2008/373 D.İş sayılı kararının kaldırılmasına, başvuru sahibi Rıdvan Bilgin'in itiraz ettiği idari yaptırım kararı sulh ceza mahkemesinde incelenebilecek kararlardan olmadığından 5326 sayılı Kabahatler Kanunu'nun 28/1-b maddesi gereğince başvurusunun reddine kesin olarak karar vermiştir.

Davacı vekili, bu kez, aynı istemle idari yargı yerinde dava açmıştır.

AYDIN 1. İDARE MAHKEMESİ; 15.4.2009 gün ve E:2009/350, K:2009/929 sayı ile, görevsizlik kararı vermiş; bu karara yapılan itiraz üzerine AYDIN BÖLGE İDARE MAHKEMESİ; 21.12.2009 gün ve E:2009/1404, K:2009/1549 sayı ile, dava dosyasının incelenmesinden, dava konusu cezanın tebliği üzerine davacının yetkili Sulh Ceza Mahkemesine başvurduğu, sulh ceza mahkemesince davacı lehine karar verildiği, ancak itiraz üzerine Söke Ağır Ceza Mahkemesince idari yargının görevli olduğu gerekçesiyle bu kararın kaldırıldığı, davacının bu sefer Aydın 1. İdare Mahkemesinde dava açtığı, itiraz konusu kararla idare mahkemesince de görev ret kararı verildiğinin anlaşıldığı; konuya ilişkin yasa hükümlerinin değerlendirilmesinden, yargı kolları arasında davanın görev yönünden reddine karar verilirse, ikinci mahkeme de, kendisine görev ret ile dosyayı gönderen mahkemenin görevli olduğu düşüncesi ile görevsiz olduğunu düşünmekte ise, görev ret kararı vermeyip görevli yargı yerinin belirlenmesi için dosyayı uyuşmazlık mahkemesine göndermesi gerektiği sonucuna varılmakta olduğu; öte yandan 2247 sayılı yasanın 14.maddesinde olumsuz görev uyuşmazlığının düzenlenmiş olduğu, bu maddeye göre karar verebilmek için üç yargı kolundan en az ikisinin kendisini görevsiz görmelerinin gerektiği, 19.md.deki düzenlemede ise; ikinci mahkemenin özellikle 1.mahkemeyi görevli görerek kendisini görevsiz görmesinin gerekmekte olduğu, bu sebeple 14 ve 19.maddeler uyarınca, mahkemenin kendisini görevsiz görmesi halinde ister esastan karar vermek isterse uyuşmazlık mahkemesine konuyu götürmek gibi bir seçimlik hakkının bulunmadığı; nitekim bakılan davada ilk dava açılan sulh ceza mahkemesince davaya bakıldığı, ancak Ağır Ceza Mahkemesinin İdari yargının görevli olduğu gerekçesiyle kararı bozduğu, idare mahkemesinin de sulh ceza mahkemesinin görevli olduğu düşüncesiyle kendisini görevsiz görmekte olduğu; bu sebeple yasanın 19.maddesinin uygulanmasının gerektiği (Danıştay 10. Dairesinin 8.5.2002 gün ve E:2001/1262 K:2002/1426 sayılı kararı da bu doğrultudadır.) nedenleriyle; itirazın kabulüne itiraz konusu Aydın 1.İdare Mahkemesinin 15.04.2009 gün ve E:2009/350 K:2009/929 sayılı kararının bozulmasına, bozma gerekçesi doğrultusunda karar verilmek üzere dosyanın mahkemesine iadesine karar vermiş; bunun üzerine bozma kararına uyan AYDIN 1. İDARE MAHKEMESİ; 8.4.2010 gün ve E:2010/328 sayı ile, davacı Rıdvan Bilgin vekili Av. Nilgün Bütün tarafından, davacıya izinsiz olarak su kullandığından bahisle 4.250,00 TL idari para cezası verilmesine ilişkin 26.11.2008 tarih ve 2008/112 sayılı Söke Ovası Sulama Birliği Encümeni kararının iptali istemiyle Söke Ovası Sulama Birliği'ne

karşı dava açıldığı, 2576 sayılı Bölge İdare Mahkemeleri, İdare Mahkemeleri ve Vergi Mahkemelerinin Kuruluşu ve Görevleri Hakkındaki Kanun'un 8. maddesinde, Bölge İdare Mahkemelerinin yargı çevrelerindeki idare ve vergi mahkemelerinde tek hakim tarafından verilen kararları itiraz üzerine inceleyeceği ve kesin olarak hükme bağlayacağının düzenlendiği, dava dosyasının incelenmesinden; davacıya ait S2- Y4 azmak mevkii 758 parselde kayıtlı 25 dönüm ve 760 parselde kayıtlı 25 dönüm olmak üzere toplam 50 dönümlük arazinin III. suyunun izinsiz olarak yapıldığının 07.08.2008 tarih ve 2179 sayılı tutanak ile tespit edilmesi üzerine Söke Ovası Sulama Birliği Encümeninin 26.11.2008 tarih ve 2008/112 sayılı kararı ile davacıya 4.250,00 TL idari para cezası verildiği, bu encümen kararının iptali istemiyle Söke Sulh Ceza Mahkemesinde açılan davada 10.02.2009 tarih ve 2008/373 D. İş nolu kararı ile davanın kabulüne ve encümen kararının iptaline karar verildiği, davalı idare tarafından yapılan itiraz üzerine Söke Ağır Ceza Mahkemesi'nin 02.03.2009 tarih ve 2009/159 D.İş nolu kararı ile Sulh Ceza Mahkemesi kararının kaldırılarak kesinleşmesi üzerine davacı tarafından uyuşmazlık konusu idari para cezası verilmesine ilişkin encümen kararının iptali istemiyle görülmekte olan davanın açıldığının anlaşıldığı, Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'nın 142. maddesinde; Mahkemelerin kuruluşunun, görev ve yetkilerinin, işleyişi ve yargılama usullerinin kanunla düzenleneceğinin öngörüldüğü, Söke Ovası Sulayıcı Grupları ve Sulayıcılar Yönetmeliği'nin "Ceza Hükümleri" başlıklı 5. maddesinin (f) bendinde; "Sıra harici ve kaçak su kullananlar ile kullandıranlara 100 TL'den 2.000 TL'ye kadar para cezası kesileceği" hükmüne, (g) bendinde ise; 5. maddedeki para cezalarını 20 katına kadar arttırmaya, Birlik Encümeninin yetkili olduğu" hükmüne yer verildiği, 5326 sayılı Kabahatler Kanunu'nun muhtelif maddelerinden söz ederek, dava konusu uyuşmazlığın tesis edildiği tarih itibariyle dava konusu uyuşmazlığa uygulanacak olan Mahalli İdareler Birliği Kanunu, Söke Ovası Sulama Birliği Tüzüğü ve Yönetmeliğinde idari yargı merciinde dava açılabileceğine ilişkin herhangi bir hükmün bulunmadığı, bu durumda, olayda görevli yargı merciinin toplum düzenini, genel ahlakı, genel sağlığı, çevreyi ve ekonomik düzeni korumak amacıyla kabahatlere ilişkin genel ilkeleri, kabahatler karşılığında uygulanabilecek olan idari yaptırımların türleri ve sonuçlarını, kabahatler dolayısıyla karar alma sürecini, idari yaptırıma ilişkin kararlara karşı kanun yolunu ve idari yaptırım karalarının yerine getirilmesine ilişkin esasları düzenleyen bir Kanun olan Kabahatler Kanunu hükümleri uyarınca belirlenmesi gerektiği, anılan Kanunun 3. maddesinde de, bu Kanunun genel hükümlerinin diğer kanunlardaki kabahatler hakkında da uygulanacağının açık olarak düzenlendiği ve idari para cezası, mülkiyetin kamuya geçirilmesine ilişkin idari yaptırımlara karşı sulh ceza mahkemesinde dava açılacağı düzenlemesine yer verildiği, bu durumda; idari para cezası verilmesine ilişkin Encümen kararına ilişkin uyuşmazlığa uygulanacak ilgili mevzuatta idari yargı merciinde dava açılabileceğine ilişkin herhangi bir hüküm bulunmaması nedeniyle, kabahatler hakkında uygulanacak genel kanun olan Kabahatler Kanunu'nun 27. maddesinin idari para cezasına karşı sulh ceza mahkemesine başvurulacağına ilişkin hükmü dikkate alındığında, dava konusu idari para cezasının görüm ve çözümünde Mahkemelerinin görevli olmadığı, sulh ceza mahkemesinin görevli olduğu sonucuna varıldığı, bu nedenlerle, Mahkemelerinin görevsizliğine, 2247 sayılı Uyuşmazlık Mahkemesinin Kuruluş ve İşleyişi Hakkında Kanun'un 19. maddesi uyarınca görevli yargı yerinin belirlenmesi için dosyanın Uyuşmazlık Mahkemesi'ne gönderilmesine ve dosya incelenmesinin bu konuda Uyuşmazlık Mahkemesi'nce karar verilinceye kadar ertelenmesine karar vermiştir.

İNCELEME VE GEREKÇE :

Uyuşmazlık Mahkemesi Hukuk Bölümü'nün, Ahmet AKYALÇIN'ın Başkanlığında, Üyeler: Erdoğan BUYURGAN, Ramazan TUNÇ, Habibe ÜNAL, Ayper GÖKTUNA, Gürbüz GÜMÜŞAY ve Coşkun GÜNGÖR'ün katılımlarıyla yapılan 20.12.2010 günlü toplantısında:

I- İLK İNCELEME: Dosya üzerinde 2247 sayılı Yasa'nın 27. maddesi uyarınca yapılan incelemeye göre; Uyuşmazlık Mahkemesi Genel Kurulu'nun 11.7.1988 günlü, E:1988/1, K:1988/1 sayılı İlke Kararında, "2247 sayılı Uyuşmazlık Mahkemesinin Kuruluş ve İşleyişi Hakkında Kanunun bütünüyle incelenip değerlendirilmesinden, bu Kanunun uygulanması yönünden 2 nci maddesinin ikinci fıkrasında yer alan, 'ceza uyuşmazlıkları' ibaresinden, savcının ya da şahsi davacının talebi ile başlayan yargılaması sonunda sanığın mahkumiyetine ya da beraatine hükmedilebilecek davalarda, askeri ve adli ceza mahkemeleri arasında çıkan görev ve hüküm uyuşmazlıklarının anlaşılması, bunun dışında kalan tüm görev uyuşmazlıklarının 'hukuk uyuşmazlığı' sayılması gerektiği sonucuna varılmaktadır. Uygulanması idari organlara bırakılan cezalar, adli nitelikte olmadığından, bunlar hakkında yapılan itirazlar ya da açılan davalar 'ceza davası' olarak nitelendirilemezler. İdari niteliklerinden dolayı bu davalara ilişkin görev ve hüküm uyuşmazlıklarının Uyuşmazlık Mahkemesinin Hukuk Bölümünde incelenip çözümlenmesi gerektiği…

…" açıkça belirtilmiştir. Bu durum göz önüne alındığında, olay bölümünde yazılı başvuru konusu görev uyuşmazlığının Hukuk Bölümünde incelenmesi gerektiği kuşkusuzdur.

İdare Mahkemesince, idari yargı dosyanın onaylı örneği ile birlikte adli yargı dosyasının da örneği gönderilmek suretiyle 2247 sayılı Yasa'nın 19. maddesinde öngörülen şekilde başvurulduğu ve usule ilişkin herhangi bir noksanlık bulunmadığı anlaşıldığından, adli ve idari yargı yerleri arasında doğan görev uyuşmazlığının esasının incelenmesine oybirliği ile karar verildi.

II- ESASIN İNCELENMESİ : Raportör- Hakim Taşkın ÇELİK'in, davanın çözümünde adli yargının görevli olduğu yolundaki raporu ile dosyadaki belgeler okunduktan; ilgili Başsavcılarca görevlendirilen Yargıtay Cumhuriyet Savcısı Dr. İlknur ALTUNTAŞ ile Danıştay Savcısı Mehmet AKKAYA'nın davada adli yargının görevli olduğu yolundaki sözlü açıklamaları da dinlendikten sonra GEREĞİ GÖRÜŞÜLÜP DÜŞÜNÜLDÜ :

Dava, davalı Birlik tarafından, Birlik Tüzüğünün 47. ve Söke Ovası Sulayıcı Grupları ve Sulayıcılar Yönetmeliğinin 5. maddesinin (f) bendine aykırı olarak, arazisini izinsiz olarak suladığından bahisle Birlik Encümeni kararıyla davacıya verilen para cezasının kaldırılması istemiyle açılmıştır.

Anayasa'nın "Mahalli İdareler" başlıklı 127. maddesinin son fıkrasında, "Mahalli idarelerin belirli kamu hizmetlerinin görülmesi amacı ile, kendi aralarında Bakanlar Kurulunun izni ile birlik kurmaları, görevleri, yetkileri, maliye ve kolluk işleri ve merkezi idare ile karşılıklı bağ ve ilgileri kanunla düzenlenir…

…" kuralına yer verilmiştir.

11/06/2005 tarih ve 25842 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren 26/5/2005 tarih ve 5355 sayılı Mahallî İdare Birlikleri Kanunu'nun "Amaç" başlıklı 1. maddesinde, Kanunun amacının; mahallî idare birliklerinin hukukî statüsünü, kuruluşunu, organlarını, yönetimini, görev, yetki ve sorumlulukları ile çalışma usûl ve esaslarını düzenlemek olduğu açıklanmış, 3. maddesinde; Mahallî idare birliği, "Birden fazla mahallî idarenin, yürütmekle görevli oldukları hizmetlerden bazılarını birlikte görmek üzere kendi aralarında kurdukları kamu tüzel kişisi" şeklinde tanımlanmış; 4. maddesinde, Birliğin, birlik tüzüğünün kesinleşmesinden sonra Bakanlar Kurulunun izni ile kurulacağı ve tüzel kişilik kazanacağı; 5. maddesinde, Tüzüğün kabul edilmesi, onaylanması, kesinleşmesi ile Birlik tüzüğünde bulunması zorunlu hususların neler olduğu belirtilmiş; 13. maddesinin birinci fıkrasının (e) bendinde; "Kanunlarda öngörülen cezaları vermek" Birlik encümeninin görev ve yetkileri arasında sayılmış; maddenin son fıkrasında; Birlik encümeninin toplantıları, kararları ile çalışma esas ve usûlleri hakkında bu Kanunda hüküm bulunmayan hallerde, Belediye Kanununun belediye encümenine ilişkin hükümlerinin uygulanacağı ifade edilmiştir.

Dava konusu işlemin dayanakları olarak gösterilen; "Söke Ovası Sulama Birliği Tüzüğü"nün 1. maddesinde, Birliğin, kamu tüzel

kişiliğine sahip olduğu; 25. maddesinin birinci fıkrasının 7. bendinde, kanunlar, ilgili diğer mevzuat ve Birlik Meclisi kararlarıyla öngörülen cezaları uygulamanın, Birlik encümeninin görev ve yetkileri arasında olduğu; 47. maddesinde ise, bu tüzüğün uygulanmasına ilişkin esasların yönetmeliklerle düzenleneceği belirtilmiş; Tüzüğün, sulama suyu ücretlerini zamanında ödemeyen mükellefler hakkında alacak takibinin Borçlar Kanunu ve İcra ve İflas Kanunu hükümlerine göre yapılacağına ilişkin 35. maddesine karşılık; Birlik Tüzüğüne istinaden hazırlanan "Söke Ovası Sulayıcı Grupları ve Sulayıcılar Yönetmeliği"nin "Tahsilat İşlemleri" başlıklı 3-C maddesindeki farklı bentlerde; süresinde ödenmeyen sulama suyu ücretlerindeki gecikme faizlerinde, diğer alacakların tahsilinde 6183 sayılı Kanun hükümlerinin uygulanacağı açıklanmış; Yönetmeliğin, "Ceza Hükümleri" başlığını taşıyan 5. maddesinin (f) bendinde; sıra harici ve kaçak su kullananlar ile kullandıranlara 100 YTL'den 2.000 YTL'ye kadar para cezası verileceği belirtilmiş; 6. maddesinde ise; 5. maddedeki para cezalarını 20 katına kadar arttırmaya, Birlik encümeninin yetkili olduğu hükmü yer almıştır.

Anılan düzenlemelerde, davalı Birliğin, kamu tüzel kişiliğine sahip yerel yönetim birimi olduğu kuşkusuzdur. Birlik Tüzüğünde, Birlik gelirlerinin takip ve tahsil usulünün Borçlar ile İcra ve İflas Kanunu hükümlerine göre yapılacağı; Yönetmelikte ise, alacakların tahsilinde 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun hükümlerinin uygulanacağının öngörülmesine karşılık; mevzuat hükümlerinde, para cezasına itiraz konusunda kanun yoluna ilişkin bir düzenlemenin yer almadığı görülmektedir.

Öte yandan; 30.3.2005 gün ve 5326 sayılı Kabahatler Kanunu'nun 6.12.2006 gün ve 5560 sayılı Yasa'nın 31. maddesiyle değiştirilen 3. maddesinde, "(1) Bu Kanunun;

a) İdarî yaptırım kararlarına karşı kanun yoluna ilişkin hükümleri, diğer kanunlarda aksine hüküm bulunmaması halinde,

b) Diğer genel hükümleri, idarî para cezası veya mülkiyetin kamuya geçirilmesi yaptırımını gerektiren bütün fiiller hakkında,

uygulanır"; Kanunun "Başvuru yolu" başlıklı 27. maddesinin 1. fıkrasında ise, "İdari para cezası ve mülkiyetin kamuya geçirilmesine ilişkin idari yaptırım kararına karşı, kararın tebliği veya tefhimi tarihinden itibaren en geç onbeş gün içinde, sulh ceza mahkemesine başvurulabilir. Bu süre içinde başvurunun yapılmamış olması halinde idari yaptırım kararı kesinleşir" düzenlemeleri yer almıştır.

Bu düzenlemelere göre; Kabahatler Kanunu'nun, idarî yaptırım kararlarına karşı kanun yoluna ilişkin hükümlerinin, diğer kanunlarda aksine hüküm bulunmaması halinde uygulanacağı; diğer kanunlarda görevli mahkemenin gösterilmesi durumunda ise uygulanmayacağı anlaşılmaktadır.

Görev kuralları kamu düzenine ilişkin olduğundan, görev konusunda taraflar için bir müktesep hak doğmayacağı; bu nedenle, yeni bir yasayla kabul edilen görev kurallarının, geçmişe de etkili olacağı, bilinen bir genel hukuk ilkesidir.

Davanın açıldığı andaki kurallara göre görevli olan mahkeme, yeni bir yasa ile görevsiz hale gelmiş ise, (davanın açıldığı anda görevli olan ve fakat yeni yasaya göre görevsiz hale gelen) mahkemenin görevsizlik kararı vermesi gerekeceği; ancak, yeni yasadaki görev kuralının, değişikliğin yürürlüğe girmesinden sonra açılacak davalarda uygulanacağına dair intikal hükümlerinin varlığı halinde, mahkemece görevsizlik kararı verilemeyeceği açıktır.

Diğer taraftan, dava görevsiz mahkemede açılmış, bu sırada yapılan bir kanun değişikliği ile görevsiz mahkeme o dava için görevli hale gelmiş ise, mahkeme, artık görevsizlik kararı veremeyip (yeni kanuna göre görevli hale geldiği için) davaya bakmaya devam etmesi gerekir.

İncelenen uyuşmazlıkta, öngörülen para cezasının 5326 sayılı Kanun'un 16. maddesinde belirtilen idari yaptırım türlerinden biri olduğu, dava konusu işlemin dayanağı olarak gösterilen mevzuatta idari para cezasına itiraz konusunda görevli mahkemenin gösterilmediği anlaşılmıştır. Bu durumda, Kabahatler Kanunu'nun 5560 sayılı Kanun'la değişik 3. maddesinde belirtildiği üzere, idarî yaptırım kararlarına karşı kanun yoluna ilişkin hükümlerinin, diğer kanunlarda aksine hüküm bulunmaması halinde uygulanacağı nedeniyle, görevli mahkemenin belirlenmesinde 5326 sayılı Yasa hükümleri dikkate alınacağından, idari para cezasına karşı açılan davanın görüm ve çözümünde, anılan Kanunun 27. maddesinin (1) numaralı bendi uyarınca adli yargı yerinin görevli olduğu sonucuna varılmıştır.

Açıklanan nedenlerle, İdare Mahkemesince yapılan başvurunun kabulü ile Sulh Ceza Mahkemesince işin esası yönünden verilen kararı, Mahkemenin görevsiz olduğu gerekçesiyle kaldıran Söke Ağır Ceza Mahkemesi kararının kaldırılması gerekmiştir.

SONUÇ : Davanın çözümünde ADLİ YARGININ görevli olduğuna, bu nedenle Aydın 1. İdare Mahkemesi'nce yapılan BAŞVURUNUN KABULÜ ile Söke 1. Sulh Ceza Mahkemesi'nce işin esası yönünden verilen kararı, Mahkemenin görevsiz olduğu gerekçesiyle kaldıran SÖKE AĞIR CEZA MAHKEMESİ'nin 2.3.2009 gün ve D. İş:2009/159 sayılı KARARININ KALDIRILMASINA, 20.12.2010 gününde OYBİRLİĞİ İLE KESİN OLARAK karar verildi.